

1. Στην Οδηγία 2006/112/ΕΕ, και δη στο άρθρο 120 αυτής ορίστηκε ότι «*Η Ελλάδα μπορεί να εφαρμόζει στους νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου, Κυκλάδων και στα νησιά Θάσος, Βόρειες Σποράδες, Σαμοθράκη και Σκύρος χαμηλότερους συντελεστές έως 30 % από τους αντίστοιχους συντελεστές που εφαρμόζονται στην ηπειρωτική Ελλάδα.*». Το ειδικό αυτό καθεστώς θεσμοθετήθηκε με τη Συνθήκη προσχώρησης της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ. το 1981 και διατηρήθηκε και μετά τη λειτουργία της Εσωτερικής Αγοράς με την εφαρμογή της Οδηγίας 92/77/Ε.Ο.Κ. (μετά από διαπραγματεύσεις) και ενσωματώθηκε τελικά στην Οδηγία 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, η οποία κωδικοποίησε όλη τη σχετική νομοθεσία. Η Ελλάδα, έλαβε το δικαίωμα να εφαρμόσει ειδικό καθεστώς μειωμένου συντελεστή σε συγκεκριμένες νησιωτικές περιοχές για οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους. Δυνατότητα εφαρμογής μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ χορηγήθηκε, επίσης, και σε άλλα κράτη μέλη της Ένωσης (άρθρα 6 και 110 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ – Πορτογαλία, Γαλλία, Ιταλία, Δανία, Φινλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Αυστρία, Ισπανία). Είναι αξιοσημείωτο, μάλιστα, ότι οι μειωμένοι συντελεστές ΦΠΑ με γεωγραφικά κριτήρια αφορούν κυρίως νησιωτικές περιοχές. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η Δανία όπου ο ΦΠΑ δεν εφαρμόζεται στα νησιά Φερόε και στη Γροιλανδία, η Γερμανία όπου εξαιρείται το νησί Heligoland, η Ισπανία όπου εξαιρούνται τα Κανάρια νησιά, η Πορτογαλία όπου εξαιρούνται οι Αζόρες και η Μαδέρα και το Ηνωμένο Βασίλειο όπου εξαιρείται το Isle of Man.

2. Ωστόσο, από την Ελληνική Κυβέρνηση, επιχειρείται, χωρίς μελέτη, η προσπάθεια κατάργησης του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ στα νησιά του Αιγαίου Συγκεκριμένα, με το ν. 4334/2015, καταργήθηκε σταδιακά το ειδικό καθεστώς ΦΠΑ που ίσχυε για τα νησιά του Αιγαίου. Ειδικότερα, οι

εφαρμοζόμενοι μειωμένοι κατά 30% συντελεστές καταργήθηκαν από 1.10.2015 στα αναπτυγμένα τουριστικά νησιά με το υψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα, από 1.6.2016 στα λιγότερο αναπτυγμένα νησιά και από 1.1.2017 και στα πλέον απομακρυσμένα νησιά (Άρθρο 1γ' Γ. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3). Στη συνέχεια, με το ν. 4446/2016 (άρθρο 118) παρατάθηκε μέχρι την 31.12.2017 το ειδικό καθεστώς ΦΠΑ στα νησιά των ανατολικών συνόρων της χώρας που πλήττονται από την προσφυγική κρίση και ειδικότερα τα νησιά των νομών Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου (εκτός Ρόδου και Καρπάθου). Τέλος, με το ν. 4509/2017 (άρθρο 74 παρ. 1) προβλέφθηκε η διατήρηση του Φ.Π.Α. - ως ισχύει – μέχρι την 30.6.2018 για τα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο. Με πράξη νομοθ. περιεχομένου της 29.6.2018 «Παράταση μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ στα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο (ΦΕΚ Α' [115/29.06.2018](#))» προβλέφθηκε η παράταση της εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ έως τις 31.12.2018.

3. Στις 31.12.2018 δημοσιεύθηκαν:

Α) Η πράξη νομοθετικού περιεχομένου της 31.12.2018, που στο άρθρο 2 περιέχει εξουσιοδοτική διάταξη για την παράταση μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ στα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο

Β) Η Απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Οικονομικών 2/95717/31.12.2018.

Με την νέα πράξη νομοθετικού περιεχομένου προστίθεται στο άρθρο 21 του ν. 2859/2000 «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας» (Α' 248), ως ισχύει, η παρ. 4 αντικαθίσταται και προστίθεται παράγραφος 4α ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών είναι δυνατή η μείωση κατά τριάντα τοις εκατό (30%) των συντελεστών του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α) επί ένα εξάμηνο για τα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο, εφόσον:

α) ο μέσος αριθμός των φιλοξενούμενων στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης κάθε νησιού κατά το δωδεκάμηνο που προηγείται της έκδοσης της απόφασης, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο, υπερβαίνει τη δυναμικότητα φιλοξενίας ανά νησί, όπως αυτή προσδιορίζεται από την πράξη σύστασης κάθε Κέντρου, και

β) πρόκειται για αγαθά τα οποία, κατά το χρόνο που ο φόρος γίνεται απαιτητός:

αα) βρίσκονται στα νησιά αυτά και παραδίδονται από υποκείμενο στο φόρο που είναι εγκατεστημένο στα νησιά αυτά,

ββ) πωλούνται με προορισμό τα νησιά αυτά από υποκείμενο στο φόρο, εγκατεστημένο σε οποιοδήποτε μέρος του εσωτερικού της χώρας, προς αγοραστή υποκείμενο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο, εγκατεστημένο στα νησιά αυτά,

γγ) αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς υποκείμενο στο φόρο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο που είναι εγκατεστημένο στα νησιά αυτά, στα πλαίσια της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών,

δδ) εισάγονται στα νησιά αυτά.

Η μείωση των συντελεστών δεν ισχύει για τα καπνοβιομηχανικά προϊόντα και τα μεταφορικά μέσα».

Βάσει των ως άνω διατάξεων, η εν λόγω μερική μείωση των συντελεστών ΦΠΑ στα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο, προβλέπεται επειδή η

Κεντρική Διοίκηση συνεχίζει μη νόμιμα (αντίθετα στις αρχές του κράτους δικαίου και του κοινωνικού κράτους) να στοιβάζει πρόσφυγες και μετανάστες στα Κέντρα Φιλοξενίας πάνω από τη δυναμικότητά τους.

Η ως άνω ρύθμιση θα πρέπει να τροποποιηθεί και η Ελλάδα να διεκδικήσει τη παράταση μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ για τα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο, ως έχουν νησιά σε άλλα κράτη μέλη, στο πλαίσιο των αρχών της νησιωτικότητας, της ίσης μεταχείρισης, του ελεύθερου ανταγωνισμού και της αναλογικότητας.